

POSTANOWIENIE

Dnia 21 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa I. G.

przeciwko E. G.

przy udziale Prokuratora Okręgowego w W.

o ustanowienie rozdzielczości majątkowej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w W

z dnia 14 października 2015 r., sygn. akt IV Ca (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) przyznaje adwokatowi J.D.
od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w W. kwotę 5400,-
(pięć tysięcy czterysta)
złotych powiększoną o należny podatek VAT z tytułu
udzielenia pozwanej nieopłaconej pomocy prawnej
z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,
- 3) nie obciąża pozwanej na rzecz powoda kosztami
postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 października 2015 r. Sąd Okręgowy w W. , na skutek apelacji powoda, zmienił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w W., ustanawiając między powodem i pozwaną rozdzielność majątkową z dniem 14 sierpnia 2013 r. oraz oddalił apelację w pozostałej części. Zdaniem Sądu Okręgowego w sprawie zaszyły przesłanki zastosowania art. 52 § 1 k.r.o. i orzeczenia rozdzielności majątkowej. Za „ważny powód”, o którym mowa w tym przepisie, Sąd drugiej instancji uznał, po pierwsze, brak wspólnego administrowania przez strony ich majątkiem oraz samodzielne ponoszenie kosztów swojego utrzymania, osobne zamieszkiwanie i brak prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego. W uzasadnieniu wskazano także, po drugie, na opłacanie przez powoda rachunków związanych z utrzymaniem wspólnego domu stron (w którym zamieszkiwała jedynie pozwana z dziećmi), a także samodzielne ponoszenie przez niego ciężaru spłat zaciągniętego przez strony wspólnie kredytu hipotecznego. Po trzecie, Sąd Okręgowy wskazał także na doprowadzenie przez pozwaną do powstania zadłużenia w związku z utrzymaniem domu - a następnie (po odcięciu dopływu wody w związku z zaległościami w uiszczaniu opłat), wyprowadzkę z nieruchomości i zabranie z niej wyposażenia (mebli i innych urządzeń). W konkluzji, Sąd Okręgowy stwierdził, że strony nie współpracują faktycznie w sferze ekonomicznej, równocześnie zaś koszty utrzymania majątku wspólnego ponosi powód - który zarazem nie korzysta z tych dóbr.

Rozstrzygnięcie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez pozwaną, która zarzuciła wydanie go z naruszeniem: art. 52 § 1 k.r.o., art. 5 k.c. i art. 382 k.p.c. Na tej podstawie wniosła ona o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu lub o orzeczenie co do istotny sprawy przez oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną, powód wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie, a ponadto o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie doszło w niej zwłaszcza do spełnienia przesłanki oczywistej zasadności, na którą - jako jedyną podstawę przyjęcia skargi do rozpoznania - powołała się skarżąca.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy rozumieć sytuację, w której wniesiona skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny i widoczny już na pierwszy rzut oka (tak m.in. Sąd Najwyższy w postanowieniach: z dnia 15 października 2015 r., III CSK 198/15, nie publ. oraz z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.). Oznacza to, innymi słowy, istnienie oczywistej i rażącej wady zaskarżonego orzeczenia, która pozwalałaby na jego kontrolę, mimo faktu iż stało się ono prawomocne (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15, nie publ.).

Powołując się na tę przesłankę, skarżąca wskazała na błędne, jej zdaniem, stwierdzenie przez Sąd Okręgowy, że w sprawie zaszły „ważne powody” w rozumieniu art. 52 § 1 k.r.o. Wskazała ona także na brak zastosowania art. 5 k.c., mimo że żądanie ustanowienia rozdzielności majątkowej w oczywisty sposób godziło w interesy współmałżonka. Na uzasadnienie tych twierdzeń skarżąca wskazała szereg okoliczności faktycznych, przemawiających, w jej opinii, za brakiem podstaw do ustanowienia rozdzielności majątkowej w okolicznościach sprawy. Argumentacja ta nie pozwala jednak stwierdzić, by wniesiona skarga kasacyjna była oczywiście uzasadniona w obu zakresach, które wskazała skarżąca. Zarówno art. 52 § 1 k.r.o., jak i art. 5 k.c. zostały oparte na nieostrych wyrażeniach ustawodawcy („ważne powody”, „zasady współżycia społecznego”, „społeczno-gospodarcze przeznaczenie prawa”), które z założenia mają pozostawić sądom rozpoznającym poszczególne sprawy margines elastyczności i swobody ocen. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej mogłaby mieć w tych sytuacjach miejsce jedynie wówczas, gdyby przy stosowaniu jednego z tych przepisów sąd w oczywisty sposób przekroczył granice przyznanej mu dyskrejonalności, wydając orzeczenie sprzeczne z treścią przepisów lub ewidentnie niesłuszne. W świetle

zaskarżonego orzeczenia i jego uzasadnienia nie można stwierdzić, by sytuacja taka miała miejsce w sprawie Argumentacja zawarta w tym zakresie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia jest spójna i logiczna, nie wskazując na popełnienie jakichkolwiek oczywistych i rażących uchybień, które uzasadniałyby wniosek, że rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego wymaga weryfikacji przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu. O kosztach postępowania rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw